

विभाजन एक विभीषिका

डॉ. प्रकाश झा

- देखाव : एक कार्यावळ चालू आसा.
- गीत : येया भुरग्यांनो तुमकां दाखयतां, झलक ह्या हिंदुस्तानाची
हे मातयेचो लायात तुमी तिबो, धर्तरी ही बलिदानाची
वंदे मातरम...वंदे मातरम..
येया भुरग्यांनो तुमकां दाखयतां, झलक ह्या हिंदुस्तानाची
हे मातयेचो लायात तुमी तिबो, धर्तरी ही बलिदानाची
वंदे मातरम...वंदे मातरम..
- भुरगो : आज्या, आज्या हे लोक कितले सुंदर गायतात तुवें आयकलां?
- आजो : वंदे मातरम... वंदे मातरम... हीं उतरांच अशीं आसात जीं परत परत गावचीं आनी
आयकूचीं अशें मनांक दिसता.
- भुरगो : हय. आज्या, हें विभाजनाची विभीषिका म्हणल्यार कितें?
- आजो : विभाजन म्हणल्यार कितें तें खबर ना? जर विभाजन म्हणल्यार कितें तेंच खबर ना
जाल्यार विभीषिका म्हणल्यार कितें हें कशें कळटलें? आरे भुरग्यांनो... हो आमचो
देश पयलीं खूब व्हड आशिल्लो. पूण उपरांत ताचें विभाजन जालें.
- भुरगो : म्हणल्यार वांटे केले?
- आजो : हय. वांजे केले. पूण वांटे करप आनी विभाजन करप हातूंत खूब फरक आसा. समज
तुजे कडें धा चॉकलेटी आसात. तुमकां त्यो एकामेकांक वांटूंक जाय जाल्यार तुमी
कशे वांट्टले? पांच पांच वांटून घेतले न्हय? समजा तुमचे लागीं एकूच चॉकलेट

आसा जाल्यार कितें करतले?

भुरगो : हांव ताचे दोन कुडके करतलें.

आजो : भुरग्यांनो, कुडके करप. खंडीत करप म्हणल्यारूच विभाजन. आनी ते वरवीं जी पिडा भोगता, जे त्रास जातात ताकाच विभिषिका म्हणटात.

भुरगो : दादा, हें विभाजन समजलें. पूण, विभिषिका... विभाजन... विभिषिका..

आजो : चलात तर सांगता..

गीत : येया भुरग्यांनो तुमकां दाखयतां, झलक ह्या हिंदुस्तानाची
हे मातयेचो लायात तुमी तिबो, धर्तरी ही बलिदानाची
वंदे मातरम...वंदे मातरम..

येया भुरग्यांनो तुमकां दाखयतां, झलक ह्या हिंदुस्तानाची
हे मातयेचो लायात तुमी तिबो, धर्तरी ही बलिदानाची
वंदे मातरम...वंदे मातरम..

भुरगो : दादा, आमकां सारकें सांग न्हय, हें विभाजन कशें जालें..

दादा : सांगतां... सांगतां.. विभाजना विशीं.. आमच्या देशाच्या विभाजना विशीं... लक्ष दिवन आयकात... विभाजना विशीं इतिहासकारांचो दृश्टीकोन बारीकसाणेन आयकात... लक्ष दिवन आयकात आनी समजून घेवपाचो यत्न करात.

गार्णे : जंय मोगाची एक रीत आसा
जंय मोगाची एक रीत आसा
हांव थंयचींच सदांच गायता गितां
भारतांतलो एक रावपी हांव
भारतांतली खबर सांगता राव
जंय मोगाची एक रीत आसा

- सुत्रधार 1 : अखंड भारताचें विभाजन म्हणल्यार मनशाच्या विस्थापनाची आनी जबरदस्तेन केल्ली स्थलांतराची वेदनादायी काणी.
- सुत्रधार 2 : ही एक अशी काणी, जातूंत लाखांनी लोक अनवळख्यां मदीं एकदम विपरीत परिस्थितींत आपली नवी मठी सोदताले.
- सुत्रधार 1 : विश्वास आनी धर्माच्या आदारार जाल्या एका हिंसक विभाजनाचे काणये भायर अश्या एका संघर्शाची काणी आसा जी...
- सुत्रधार 2 : कशी एक जीणे शैली वा पुरातन काळांतलें सह अस्तित्वाचें यूग अचकीत नाटकीय रूपान मावळ्ळें.
- सुत्रधार 1 : सादारण 60 लाख हिन्दू, सीख आनी हेर धर्माचे लोक जे सुवाते वयले पयस गेले, थंय उपरां पश्चीम पाकिस्तान निर्माण जालें.
- सुत्रधार 2 : 65 लाख मुसलमान पंजाब, दिल्ली आनी भारताच्या हेर वाठारा सावन पश्चीम पाकिस्तांत गेले.
- सुत्रधार 1 : 20 लाख हिन्दू आनी हेर समुदायेचे लोक पूर्व बंगाल, तें उपरांत पूर्व पाकिस्तान जालें, तें सोडून पश्चीम बंगालांत आयले.
- सुत्रधार 2 : 1950 वर्सा आनीक 20 लाख हिन्दू आनी हेर समुदायेचे लोक पश्चीम बंगालांत आयले.
- सुत्रधार 1 : 10 लाख मुसलमान पश्चीम बंगाल सोडून पूर्व पाकिस्तान गेले.
- सुत्रधार 2 : ह्या भंयाण काळांत मरण आयिल्ल्या लोकांचो आंकडो 5 लाख अशें सांगतात.
- सुत्रधार 1 : पूण अदमास लावपाक वचत जाल्यार हो आंकडो 5 ते 10 लाखां मदीं आसपाक जाय.
- गीत : व्हांवता दोळ्यांतुल्यान, दुख्खाच्यो पावळ्यो
व्हांवता दोळ्यांतुल्यान, दुख्खाच्यो पावळ्यो

वाट चुकल्या जीण, शेणल्या इश्टांच्यो सावळ्यो

वाट चुकल्या जीण, शेणल्या इश्टांच्यो सावळ्यो

व्हांवता दोळ्यांतुल्यान, दुख्खाच्यो पावळ्यो

व्हांवता दोळ्यांतुल्यान, दुख्खाच्यो पावळ्यो

वाट चुकल्या जीण, शेणल्या इश्टांच्यो सावळ्यो

वाट चुकल्या जीण, शेणल्या इश्टांच्यो सावळ्यो

- भुरगो : आज्या, ह्या लोकांचें घरदार काडून घेतलें. म्हाका जाल्यार आयकूनच भंय दिसलो.
- आजो : ही भिवपाचीच खबर आसा भुरग्यांनो.. चिंतून तरी पळयात, जे लोक त्या वेळार आशिल्ले तांकां कितें भोगलां आसतलें.
- भुरगो : आज्या, थंय म्हजे सारके भुरगेय आसतले. तांचे कितले हाल जाले आसतले...
- आजो : हय, तुमचे सारखे लाखांनी भुरगे आशिल्ले जांणी हें दृश्य आपल्या दोळ्यांनी पळयलें, जाचे यादीन आयजूय तांचें आंग शिरशिरता.
- भुरगो : आमकां फुडलें सांग न्हय आज्या.
- आजो : सांगता, तर आयकात भुरग्यांनो.
- गीत : हें पळयात बंगाल हांगचें, पावला कणकणी पाचवें आसा
एक्कान एक तरणाटो हांगचो, देशाक जीण ओपपी आसा
येया भुरग्यांनो तुमकां दाखयतां, झलक ह्या हिंदुस्तानाची
हे मातयेचो लायात तुमी तिबो, धर्तरी ही बलिदानाची
वंदे मातरम...वंदे मातरम..
- शिक्षक : सीट डावन
- भुरगे : गूड मोर्नींग सर
- शिक्षक : गुड मोर्नींग

- भुरगो : सर, आयकात न्हय. तुमी विभाजना विशीं कितें तरी सांगताले. तुमी सांगिल्लें खूब कितें वगडायलें... विभाजना विशीं कितें जालें तें फुडें सांगात न्ही..
- शिक्षक : 20 फेब्रुवारी 1947 त ब्रिटीश प्रधानमंत्री क्लेमेण्ट एटलीन हाऊस ऑफ कॉमर्सत अशी घोशणां केली ...
- भुरगो : फुडलें हांव सांगतां. हांव जाणां...
- शिक्षक : हय, सांग.
- भुरगो 1 : हां. तर इश्टांनो.. सरकारान 30 जून 1948 आदीं...
- शिक्षक : आगो पुनम ... थंय सावन न्हय, हांगा येवन सांग सगळ्यांक.
- भुरगो 2 : बरें सर. तर इश्टांनो, सरकारान 30 जून 1948 आदीं... सत्तेचें हस्तांतरण करून भारत सोडपाचो निर्णय घेतिल्लो.
- भुरगो 3 : सर हांव..
- भुरगो 4 : खरेपणीं, लॉड माउंटबॅटनाक लागून सगळी प्रक्रिया एक वर्स पयलींच पुराय जाल्ली.
- भुरगो 5 : हय सर... लॉड माउंटबॅटन 31 मे 1947 दिसा लंडन सावन सत्तेच्या हस्तांतरणाची मान्यताय घेवन दिल्ली आयिल्ले.
- भुरगो 6 : म्हाका याद आयली. 02 जून 1947 दिसा जाल्ले इतिहासीक बसकेंत विभाजनाचे येवजणेचेर मोट्या प्रमाणांत एकमत जाल्लें.
- भुरगो 7 : हय सर. भारताच्या विभाजनाचो निर्णय पूर्व नियोजीत आशिल्लो. भारता सारख्या देशाचें विभाजन धर्माच्या आदारार जावचें ह्या विचाराक व्हड विरोध जालो.
- भुरगो 1 : अशें सांगतात, भारताच्या विभाजना खातीर तेच फुडारी मानसीक रितीन तयार आशिल्ले जांकां भारताच्या विभाजनांत आपलें हीत आनी उज्वल भविश्य दिसतालें.

- शिक्षक : शाबास भुरग्यांनो... तुमचे कडेन भरपूर म्हायती आसा. आतां आमी फुडली क्लास सुरू करूया... पूण ताचे पयलीं एक ल्हानसो ब्रेक...
- भुरगीं : हय सर...
- गीत : वंदे मातरम, वंदे मातरम
 वंदे मातरम, वंदे मातरम
 वंदे मातरम, वंदे मातरम
 वंदे मातरम, वंदे मातरम
- सुत्रधार 1 : भाई, विभाजना विशीं तुमचें मत कितें?
- सुत्रधार 2 : भाई, विभाजनाक प्रोत्साहन दिल्यार समाजांत सुदारणा येतली. विंगड विंगड समुदायाक आपले स्वताचे अधिकार मेळटले.
- सुत्रधार 1 : ना. ना. विभाजन जाल्यार अशें कांयच घडपाचें ना. आरे, एकवटानूच समाजाचो खरो विकास जावंक शकता. आमी सगळ्यांनी एकवटीत जावन समृद्धीच्या मार्गान मुखार वचूंक जाय.
- सुत्रधार 2 : तुमचे विचार बरे आसात. पूण विभाजना वरवींच सगळें संभव जातलें हें वास्तव आसा.
- सुत्रधार 1 : ना. ना. आमी सगळ्यांनी मेळून देशाक विकासाच्या मार्गार व्हरूंक जाय. आनी विभाजनाची विभीषिका ना करपाक जाय.
- सुत्रधार 2 : तुमकां कितें दिसता... आमी सगळीं एकवटान हो संदेश आपणावंक शकतलीं?
- सुत्रधार 1 : कित्याक आपणावचे नात? ते खातीर आमकां सगळ्यांक एकवटीत रावपाक जाय. हो एकवट म्हणल्यारूच आमचें दायज. आनी हें दायज आमी मोगान सांबाळचें पडटलें.
- सुत्रधार 2 : बरोबर आसा. पूण म्हाका अखंड भारताच्या विभाजना वेळार आनीक कितें कितें

जाल्लें तें सांग.

- सुत्रधार 1 : ते विशीं जांणी भोगलां तेच लोक तुमकां सांगतले
- गीत : वंदे मातरम, वंदे मातरम
वंदे मातरम, वंदे मातरम
वंदे मातरम, वंदे मातरम
वंदे मातरम, वंदे मातरम
- भुरगो : गूड आफ्टरनून सर...
- शिक्षक : गूड आफ्टरनून...सीट डाऊन.. तर मुखार या न्हय..तर फुडें आयकात.. अखील भारतीय मुस्लीम लिगाची बसका 9 जून 1947 ह्या दिसा नवी दिल्लीच्या इम्पिरियल हॉटेलांत जाल्ली.
- भुरगो 1 : अशें...सर...सर...हाच्या फुडली गजाल म्हाका खबर आसा.
- शिक्षक : पुनम, तुका तर सगळेंच खबर आसा. आनी एक सांगू गिन्यान वांटल्यार वाडटा. वाटीत रावात.
- भुरगो 1 : इश्टानो, थंय विभाजनाचो प्रस्ताव सगळ्यांचे सम्मतीन पारीत जालो.
- भुरगो 2 : जातूंत विभाजनाचे वटेन 300 जाल्यार विरोधांत फकत 10 मतां पडलीं.
- भुरगो 3 : आनी भारतीय मुस्लीम लिगाचे जायते फुडारी पाकिस्तानाच्या नव्या राजकारभाराक पूर्व आनी पश्चीम अशा दोन वांट्यांनी विभाजीत केल्ल्यान बेजार जाल्ले.
- भुरगो 4 : हां याद जाली, हो फकत एक सादो वेव्हारीक विचार निखालस नाशिल्लो हें वेळानूच पटोवन दिलें.
- भुरगो 5 : आनी मुखार वचून तें सिध्दूय जालें.
- भुरगो 6 : हां...आनी 1971 पूर्व पाकिस्तान, पाकिस्ताना कडल्यान वेगळो जावन स्वतंत्र बांग्लादेशाची रचना जाली.

- आजो : भारताच्या विंगड विंगड वाठारांनी 1946 आनी 1947 जाल्ल्या संप्रदायीक हिंसेची व्यापकताय आनी क्रूरते विशीं जायत्या जाग्यांनी वेगवेगळ्या पुस्तकांनी बरयिल्लें वाचूंक मेळटा. ह्याच वाठारांनी आशिल्लें बंगाल. जाची काणी आजून तुमाकां हांवें सांगुना.
- भुरगो : आज्या, थंय कितें जाल्लें, सांग न्ही.
- आजो : आयकात, सांगतां.
- सुत्रधार 1 : तो दीस आशिल्लो 04 मार्च 1947. हिंदू आनी सिखांच्या एका पुरसांवांचेर पुलिसांनी गुळयो मारिल्ल्यो.
- सुत्रधार 2 : पळयतां पळयतां 06 मार्चाची सकाळ येता म्हणल्यार अमृतसर, जालंधर, रावलपिंडी, मुल्तान आनी सियालकोटा सयत पंजाबांतलीं सगळीं शारां दंग्याच्या उज्यान हुलपपाक लागिल्लीं.
- सुत्रधार 1 : पंजाबाचे तुळेंत बंगालांत दसकां सावन चालू आशिल्ल्या विस्थापन आनी पुनर्वासाचें रूप सामकेंच वेगळें आशिल्लें.
- सुत्रधार 2 : बंगालांतले लोक सामकेच अभागी आशिल्ले.
- सुत्रधार 1 : कित्याक?
- सुत्रधार 2 : कारण बंगालांतल्या लोकांक दोन-दोन खेपे विस्थापनाक तोंड दिवचें पडिल्लें.
- सुत्रधार 1 : दोन... दोन... फावटी...
- सुत्रधार 2 : दोन...दोन...हय...फावटी??
- सुत्रधार 1 : एकदां सगळ्यांक घर-दार सोडून पूर्व पाकिस्तानांत वचचें पडलें.
- सुत्रधार 2 : मागीर तांकां हांगाच्यान पळून वचून पश्चीम बंगालाक येवचें पडलें...
- सुत्रधार 2 : भाई...थंयच्या अधिकाऱ्यांनी फाळणींतल्यान उप्रासपी संकश्टांची व्याप्ती उणी आंखिल्ली.

- सुत्रधार 1 : हजारांनी हिंदू कुटुंबां ढाका आनी ताच्या भोंवतणच्या वाठारांतल्यान पळून सियालद पावलीं...
- सुत्रधार 2 : इतल्या सोंपे पद्दतीन पावलीं ना. वाटेर एके बायलेंचें भांगर काडून घेतलें. तिका हर तरेचो त्रास दिवपाचो यत्न जालो.
- सुत्रधार 1 : चली-भुरगीं, बायलो, जाणट्यांक मनीसपणा भायली वागणूक दिली.
- सुत्रधार 2 : बायलो, भुरगीं, जाणटीं कोण म्हणून पळय नासतना सगळ्यांच्या वांगडा सामको वायट वेव्हार जालो.
- सुत्रधार 1 : हय हें मात सामकें खरें. फाळणे वेळार बायलांक खूब त्रास सोंसचे पडले.
- सुत्रधार 2 : लाखांनी कुटुंबा आपल्या नात्यांतल्या लोकां पसून पयसावलीं.
- सुत्रधार 1 : हें इतलेंच न्हय तर जिते जिवे लोक रेल्वेंत चडले पूण मेळ्ळ्या कुडींची रास जावन हांगा पावले.
- : (भुरगो रडपाक लागता)
- आजो : रडूं नाका, ओगी राव.
- भुरगो : आज्या जांचें सगळें लुटिल्लें, त्या ढाका सावन आयिल्ल्या लोकांचें कितें जालें.
- आजो : तांची एक वेगळीच काणी आसा पुता. तें म्हणटात पळय, बाप्पाय ना आनी पुडवेंय ना.
- भुरगो : अशें कित्याक?...
- आजो : ते जेन्ना घर-दार सोडून परत स्वताच्या देसांत आयलें तेन्ना स्वताच्याच देसांत तांकां रेफ्युजी जावन रावचें पडलें.
- गीत : व्हांवता दोळ्यांतुल्यान, दुख्खाच्यो पावळ्यो
व्हांवता दोळ्यांतुल्यान, दुख्खाच्यो पावळ्यो
वाट चुकल्या जीण, शेणल्या इश्टांच्यो सावळ्यो

वाट चुकल्या जीण, शेणल्या इश्टांच्यो सावळ्यो

- पात्र 3 : पूर्व पाकिस्तानांतल्यान इतले लोक बंगालांत आयले, जाका लागून आपल्या नात्यांतल्या लोकांक दवरपाक इंचभर लेगीत जागो उरलो ना.
- पात्र 4 : अस्तंत बंगाल सरकारान चिटगांव, नारायण गंज, बारिसाल आनी चांदपूर हांगा सावन शरणार्थींक कलकत्ता हाडपाक पंदरा स्टिमरांची तजवीज केल्ली.
- पात्र 3 : उदेंत पाकिस्तानांतले लोक उदकामार्गान स्थालांतरीत जाल्ले. जायत्यो बोटी बुडल्यो. कांय दिसांनी उदकांत फकत मडीं उफेतालीं.
- पात्रा 4 : आमच्या जमणीच्या वांट्यांत कितें इतले खास आशिल्ले जें साध्य करपाक आमचे कडल्या सगळें काडून घेतलें.
- पात्र 3 : बंगाल, पंजाब, गुजरात आनी सिंधाचे भोंवतणी फाळणीचो उजो पेटलो.
- पात्र 4 : सिंधाचे लोक स्थलांतरीत जावन परते आयले पूण सिंध मात आमकां मेळ्ळें ना.
- सुत्रधार 1 : सिंधा वयल्यान याद आयली. चडावत सिंधी घराणीं राजस्थानांत आयलीं.
: (सिंधी कुटुंबाच्या रुपांत)
- सिंधी दादलो : फाळणे उपरांत पाकिस्तानांतल्यान लाखांनी शरणार्थी भारतांत आयले. आनी व्हड प्रमाणांत शरणार्थी आयिल्ल्या राज्यां मदीं राजस्थान हें एक राज्य आशिल्लें.
- सिंधी बायल : राजस्थानांत आमच्या सारख्या शरणार्थींक आदार आनी पुनर्वसनाची वेवस्था करप म्हणल्यार एक व्हड आव्हान आशिल्लें.
- सिंधी दादलो : आमच्या येवपान राजस्थानाच्या संस्कृतायेंत लेगीत जायते बारीक-मोठे बदल दिसपाक लागले. आमी वेगळे दिसपाक लागले. आमची संस्कृताय, भाशा, चाली-रिती सगळेंच बदललें.
- सिंधी बायल : सिंधांत आसतना म्हजो व्हडलो वेपार आशिल्लो. आनी हांगा कितें काय म्हणल्यार भुरग्यांक दोन वेळांचें जेवण लेगीत दिवंक शकना.

- सिंधी दादलो : थंय म्हजें घर-दार, दुकान सगळेंच लुटलें.
- सिंधी बायल : हांव म्हज्या भुरग्यांक वेंगेंत घेवन धाविल्ली ते रातीची हांव कशी याद करूं बाबूं...
- सिंधी दादलो : धांवत –पडत, सगळ्यांक सांबाळीत कसो तरी एकदांचो म्हज्या पयसुल्ल्या सोयऱ्यांगेर बिकानेर पावलों.
- सिंधी बायल : आमचे जायते सोयरे-धायरे वाटेर शेणत गेले आनी आयज मेरेन परत केन्नाच आमकां पळोवंक मेळूं नात. थोड लोक झुंझुनूक रावले.
- सिंधी बायल : तेवूय बाबडे कितले दीस म्हणून वांगडा दवरतले. निमाणें परिस्थिती मुखार दिमयो मारून रेफ्युजी कॅम्पांतच येवचें पडटलें. हांसते-खेळटे गांव आनी संवसार कशे नानपयत जातात ते कोणेंय आमकां विचारचे.
(दोगांय होळम काडून रडपाक लागतात)
- गीत : व्हांवता दोळ्यांतुल्यान, दुख्खाच्यो पावळ्यो
व्हांवता दोळ्यांतुल्यान, दुख्खाच्यो पावळ्यो
वाट चुकल्या जीण, शेणल्या इश्टांच्यो सावळ्यो
वाट चुकल्या जीण, शेणल्या इश्टांच्यो सावळ्यो
व्हांवता दोळ्यांतुल्यान, दुख्खाच्यो पावळ्यो
व्हांवता दोळ्यांतुल्यान, दुख्खाच्यो पावळ्यो
वाट चुकल्या जीण, शेणल्या इश्टांच्यो सावळ्यो
वाट चुकल्या जीण, शेणल्या इश्टांच्यो सावळ्यो
- भुरगो : आज्या....आतां म्हाका कांयच आयकुपाक नाका
- पात्र : आमकां पंजाबाचो थोडो भाग मेळ्ळो. म्हणल्यार पंजाबाचे लेगीत दोन वांटे जाल्ले. विभाजन हें पंजाबाच्या लोकां खातीर असले घाये जाणें काळजाक चिरून ताक वेगळे केले.

- सूत्रदार 1+2 : जंय सद्दां तोंडार हांसो फांकिल्लो आसतालो...आयज हें सगळे पळोवन दुकांनी लेगीत रगताचें रूप आपणायलां.
- पात्रां 4+3 : चड त्रास नात ह्या खांदार तुज्या वजनाचे जेन्ना जोकतां भंय, क्रूरता आनी झुजा कडें तांकां...
- पात्र 1 : फाळणेच्या विभिषिकेंत आपलो जीव वगडावपी आनी विस्थापनाची वेदना भोगपी लाखांनी भारतीयांक शतशा नमन.
- पात्रा 2 : भारतांतलो एकवट आनी अखंडताय राखून दवरपाक सगळ्यांनी एकठांय येवन वावर करचो पडटलो.
- पात्र 3 : फाळणेच्या ह्या राजकीय खेळान एका भावाच्या मनांत दुसऱ्या भावा विशीं वीख घोळोवपाचें काम केलां.
- पात्र 4 : ह्या विखान तर मनशानच मनशाक कातरला, मनशानूच मनशाचे वांटे केल्यात. मनशानूच मनशाक शेणयला. आनी आमच्या अखंड भारतांत खंड पडला.
- सगळे : आतां ह्यान फुडें आमीं राजकारणाक पिशे जावचेना.
- पात्र 1 : भारत देसाक अखंड दवरपाचो आसा.
- सगळे : हय, भारत देसाक अखंड दवरपाचो आसा.
- पात्र 4 : आतां आमी कसल्याच राजकीय जाळ्यांत घुसपचे नात.
- सगळे : हय, आतां आमी कसल्याच राजकीय जाळ्यांत घुसपचे नात.
- पात्र 4 : अखंडताय आनी एकाग्रतेन, सूख आनी शांतिकायेन आमच्या भारत मातेक विकसीत करतले.
- सगळे : आमच्या भारत मातेक विकसीत करतले.
हय, येयात...आमी सगळे सोपूत घेवया...
भारत माता की जय.... भारत माता की जय....

गीत : वंदे मातरम...वंदे मातरम...
वंदे मातरम...वंदे मातरम...
वंदे मातरम...वंदे मातरम...
वंदे मातरम...वंदे मातरम...

